

Vår saksbehandler
Thor E. Lexow

Vår dato
2020-12-02
Deres dato
2020-10-27

Vår referanse
Deres referanse
20/3775-16

Kommunal og moderniseringsdepartementet
postmottak@kmd.dep.no

Innspill til helhetlig strategi for bygg og eiendom i statlig sivil sektor

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 226 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i Byggenæringens landsforening (BNL) og tilsluttet NHO.

Det vises til forespørsel om innspill til helhetlig strategi for bygg og eiendom i statlig sivil sektor. Nedenfor følger VKEs innspill til utvalgte problemstillinger.

Hvordan kan staten bygge mest mulig kostnadseffektivt?

VKE mener at å prosjektere godt og bygge riktig med en gang er grunnleggende for kostnadseffektive og gode bygg. Spesielt er det viktig at man kartlegger behovene godt i forkant, slik at man ikke må gjøre kostbare utvidelser i etterkant. Vi mener også at man må tenke helhetlig og vurdere ikke bare selve byggekostnadene, men også kostnader for drift og vedlikehold gjennom byggets levetid.

Ved å bruke etablerte standarder og standardiserte løsninger, som åpne digitale løsninger i BIM, kan man redusere kostnader i alle byggets stadier. I BNLs digitale veikart 2.0 er det listet opp en rekke digitale felleskomponenter som må på plass. Staten som byggherre kan være en betydelig pådriver i egne prosjekter for å gjennomføre det digitale veikartet.

Hvilke miljøambisjoner bør staten legge til grunn i egne byggeprosjekter?

VKE mener at staten må ha høye miljøambisjoner i sine byggeprosjekter. Miljøambisjonene bør være helhetlige og vurdere hele livsløpet til bygget. Det må være like mye fokus på driftsfasen som på byggefasen for å oppnå riktige miljøambisjoner.

Det er viktig å huske at inneklimalinstallasjoner er nødvendig for å sikre et sunt innneklima, energieffektivisering må aldri gå på bekostning av innneklima og folkehelse. Byggeprosjekter gjennomført uten fokus på godt innneklima og øvrig fysisk arbeidsmiljø fører til unødvendige rehabiliteringer og reduserer byggenes levetid.

Hvordan skal vi sikre god og effektiv forvaltning av statlig eide lokaler?

God og effektiv forvaltning av bygg fordrer planmessig vedlikehold for å opprettholde funksjonaliteten og kvaliteten i bygg. Mangelfullt eller feil vedlikehold viser seg som regel ved dårlig inneklima og redusert komfort som igjen fører til lavere produktivitet og høyere sykefravær. Stadiene i byggets livsløp for oppføring, installasjon og drift må sees i sammenheng.

Videre anbefales det at det benyttes og videreutvikles standarder og sjekklister knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold av statlig eide lokaler.

Hvordan kan staten bidra til økt seriøsitet i byggenæringen

BNL har utarbeidet en veileder for valg av seriøse bedrifter. Målsettingen er at bedriftene skal gjøre gode valg av underleverandører, (både underentreprenører og innleie av personell), og hindre at useriøse og kriminelle aktører kommer inn i kontraktkjedene. Veilederen består av sjekklister for hele prosessen, fra innledende sjekk av bedrift til ferdigstilt prosjekt.

VKE mener det det må bli enklere å drive seriøst og at seriøse bedrifter må vinne frem. I det ligger også oppgaven å jobbe frem og støtte tiltak som gjør det vanskeligere å være useriøs. Løsninger må finnes ved at staten benytter sin bestillermakt slik at det lønner seg for leverandører å levere kvalitet og bærekraftige løsninger. En mer formålstjenlig innretning på kontroll i alle ledd vil være et viktig virkemiddel slik at byggfeil og arbeidslivskriminalitet effektivt blir avdekket. Lovgivningen og aktørenes kvalitetsregimer må samvirke på en effektiv måte.

VKE støtter også innspillene som BNL har sendt inn i sitt høringssvar.

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor Lexow
Administrerende direktør